

Novinky v dohodě ADR

Rok 2009 je opět rokem změny předpisů o silniční přepravě nebezpečných věcí, tj. rokem změny Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR). Pracovní skupina WP 15 pracující v rámci OSN připravila pro členské země řadu novinek, z nichž některé se vám pokusím v následujícím článku přiblížit.

Ořiginály změn a doplňků dohody ADR 2009 obsahují včetně korigend přes 180 stran změn, které bylo nutno přeložit, připomínkovat odbornou veřejností, harmonizovat s dohodami RID, ADN a zapracovat do znění ADR 2007. Do jaké míry se to podařilo, posoudí až uživatelé dohody ADR 2009. Vybrat z výše uvedeného množství to nejpodstatnější pro každého uživatele dohody ADR není možné, přesto se pokusím, aby můj úhel pohledu uspokojil co nejvíce čtenářů časopisu NEBEZPEČNÝ NÁKLAD.

První část změn, o kterých se chci v tomto článku zmínit, je kapitola 3.4 dohody ADR, která řeší problematiku přepravy omezeného množství. V další části se pak dozvíme informace o přepravě vyňatého množství, nově zavedeného v dohodě ADR.

Hmotnostní limit na kus: ve většině případů 30 kg

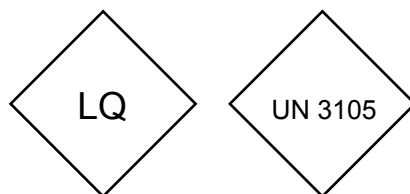
Kapitola 3.4 dohody ADR stanoví pravidla pro přepravu nebezpečných věcí balených do obalů určených ve velké většině pro maloobchodní prodej. Tyto obaly jsou z hlediska omezeného množství vnitřními obaly kusu, kterým je nejčastěji lepenková krabice. Typický případ omezeného množství je kartonová krabice obsahující plechovky s hořlavou barvou nebo kartonová krabice obsahující barvu ve spreji.

Dohoda ADR stanoví následně limity (v kilogramech nebo v litrech) na vnitřní obal a na kus (krabici), které musí být odesílatelem (baličem) respekto-

vány. Hmotnostní limit na kus je ve většině případů 30 kg. Pro vnitřní obaly je tento limit stanoven 28 různými alfanumerickými kódy LQ.

Další možnost, kterou lze v rámci omezeného množství využít, je vyskládat vnitřní obaly na podložku a tu následně obalit plastovou fólií.

Jednotlivé kusy (např. kartonové krabice obsahující kanystríky s hořlavou kapalinou) musí být v souladu s kapitolou 3.4 označeny UN číslem (číslky) nebo písmeny LQ vepsanými do čtverce postaveného na vrchol.

Celá přeprava nebezpečných věcí balených v omezeném množství je (kromě kapitoly 3.4) vyňata z platnosti ADR. Na dopravce, popřípadě řidiče vozidla, neklade tedy přeprava nebezpečných věcí v omezeném množství žádné požadavky. Řidič vozidla nemusí být úspěšným absolventem školení řidičů ADR, ve vozidle nejsou předepsány dohodou ADR žádné doklady, hasicí přístroje ani vý-

bava pro případ nehody, vozidla nejsou značena (platné do 30. června 2009).

V ADR 2009 se nám objevuje nový oddíl 3.4.10, který se zabývá právě značením dopravních jednotek převážejících omezené množství. Povinnost značit tato vozidla se vztahuje na vozidla **s celkovou hmotností nad 12t, převážející více než 8t nebezpečných věcí** balených v omezeném množství. Způsob značení byl převzat z námořní přepravy skříňových kontejnerů. Označení musí sestávat z nápisu **LTD QTY** provedeného **černými písmeny o výšce nejméně 65 mm na bílém podkladu**. Toto označení musí být umístěno na přední a na zadní straně dopravní jednotky, s výjimkou případu, kdy jsou umístěny oranžové reflexní tabulky (tj. v případech, kdy dopravní jednotka převáží kromě nebezpečných věcí balených v omezeném množství

ještě nebezpečné věci v kusech bez vynětí z platnosti ADR).

Kontejnery přepravující kusy s nebezpečnými věcmi v omezených množstvích **na dopravních jednotkách o největší povolené hmotnosti nad 12 tun** musí být označeny nápisem **LTD QTY** na všech čtyřech stranách, s výjimkou případu, kdy jsou již umístěny velké bezpečnostní značky (tj. opět v přípa-

písmenem E znamenají, že ustanovení ADR neplatí, pokud jsou splněny podmínky uvedené v kapitole 3.5 dohody ADR. Každý tento alfanumerický kód stanoví v tabulce v pododdíle 3.5.1.2 maximální množství nebezpečné věci na vnitřní a následně na vnější obal. Princip vyňatého množství je hodně podobný omezenému množství.

kusů ve vozidle nebo kontejneru, který nesmí překročit **1000**. Dále oproti omezenému množství, jestliže nebezpečné věci ve vyňatých množstvích doprovází doklad(y), jako jsou nákladový list, letecký nákladní list nebo nákladní list CMR/CIM, musí alespoň jeden z těchto dokladů obsahovat prohlášení **NEBEZPEČNÉ VĚCI VE VYŇATÝCH MNOŽSTVÍCH** a údaj o počtu kusů.

Kód	Maximální čisté množství ve vnitřním obalu (v g pro pevné látky, v ml pro kapaliny a plyny)	Maximální čisté množství ve vnějším obalu (v g pro pevné látky, v ml pro kapaliny a plyny, v případě smíšeného obsahu g nebo ml)
E0	Není dovoleno vynětí z platnosti.	
E1	30	1 000
E2	30	500
E3	30	300
E4	1	500
E5	1	300

dech, kdy kontejner převáží kromě nebezpečných věcí balených v omezeném množství ještě nebezpečné věci v kusech bez vynětí z platnosti ADR).

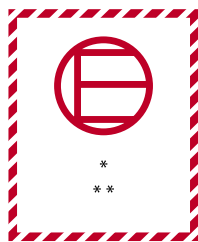
Tlak na harmonizaci předpisů různých druhů přeprav

Se zvyšujícími se objemy nebezpečných věcí přepravovanými kombinovanou dopravou roste tlak na harmonizaci předpisů upravujících různé druhy přeprav. Důsledkem toho je i následující změna v ADR 2009 – zavedení nové kapitoly 3.5 vyňaté množství. Tento pojem zná již řadu let IATA – DGR upravující leteckou přepravu nebezpečných věcí. Tato kapitola je implementována do dohody ADR zejména z důvodů zjednodušení přeprav takto balených nebezpečných věcí na letiště nebo z něj.

Jak je výše uvedeno, dohoda ADR převzala kapitolu 3.5 vyňaté množství v plné míře z předpisu IATA – DGR upravujícího leteckou přepravu nebezpečných věcí. V praxi se jedná o velmi malá množství nebezpečných věcí (zpravidla vzorků) balených do vnitřního a následně do vnějšího obalu.

Do tabulky 3.2.1 A – vyjmenování nebezpečných věcí – byl přidán nový sloupec 7b nazvaný Vyňaté množství. V něm je u každé nebezpečné věci uváděn jeden ze šesti alfanumerických kódů E0 až E5. Alfanumerický kód E0 znamená, že pro nebezpečné věci zabalené ve vyňatých množstvích neplatí žádné vynětí z platnosti ustanovení ADR. Všechny ostatní alfanumerické kódy začínající

Kusy obsahující vyňatá množství nebezpečných věcí musí být trvanlivě a čitelně označeny následující značkou:

Značení kusů obsahující vyňaté množství EQ podle 3.5 ADR

- * číslo vzoru bezpečnostní značky
- ** jméno odesílatele nebo příjemce, pokud není uváděno někde jinde na obalu

Na rozdíl od omezeného množství je omezen maximální počet vyňatých

Jiné nároky na dopravce ani řidiče dohoda ADR 2009 v případě přepravy vyňatého množství nestanoví. To znamená, že v případě přepravy pouze vyňatého množství podle kapitoly 3.5 ADR ve vozidle nemusí být řidič vozidla úspěšným absolventem školení řidičů ADR, ve vozidle nejsou předepsány dohodou ADR žádné doklady, hasicí přístroje ani výbava pro případ nehody a vozidla nejsou označena.

Na závěr ještě jednu poznámku k tzv. podlimitnímu množství převáženému podle pododdílu 1.1.3.6 dohody ADR. Nebezpečné věci převážené v souladu s tímto ustanovením musí být podle ADR 2007 doprovázeny přepravním dokladem, ve kterém je mimo jiné uveden zápis: „Náklad nepřekračující limity pro vynětí z platnosti předepsané v 1.1.3.6.“ ADR 2009 od tohoto zápisu v přepravním dokladu upouští a tento zápis již není nutně od 1. ledna 2009 do přepravních dokladů doplňovat. ■

Jiří Došek,
DEKRA Automobil

Díky kombinované dopravě se předpisy harmonizují.